

Perusjoukko ja komplementti

Usein tarkastellaan jonkin tietyn joukon eri osajoukkoja ja alkioita. Tätä joukkoa, jonka osajoukkoja ja alkioita tutkitaan, sanotaan *perusjoukoksi*.

Määritelmä

Olkoon X tarkasteltava perusjoukko. Joukon $A \subset X$ *komplementti* on joukko

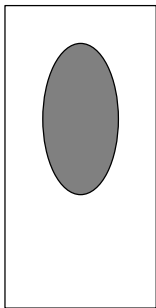
$$\complement A = \{x \in X \mid x \notin A\}.$$

Huom.

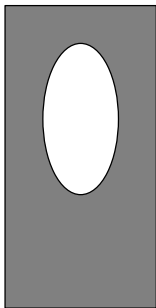
- ★ Toisin sanottuna $\complement A = X \setminus A$.
- ★ Joukon A komplementille käytetään myös merkintää A^c .

Perusjoukko ja komplementti

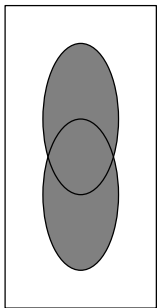
Havainnollistuksia:

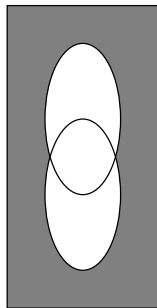
A

$\complement A$

$A \cup B$

$\complement(A \cup B)$

de Morganin lait

Lause 7 (de Morganin lait)

Oletetaan, että X on joukko ja $A, B \subset X$. Tällöin

$$\complement(A \cup B) = \complement A \cap \complement B \text{ ja}$$

$$\complement(A \cap B) = \complement A \cup \complement B.$$

Huom.

- ★ Muista, että joukkojen identtisyys saadaan todistettua päättelämällä sisältyminen molempiin suuntiin.

Potenssijoukko

Määritelmä

Oletetaan, että X on joukko. Joukon X *potenssijoukko* tarkoittaa sen kaikkien osajoukkojen muodostamaa joukkoa

$$\mathcal{P}(X) = \{ A \mid A \subset X \}.$$